

Gevaarlijke stoffen

Wetgeving, besluiten en informatie

Hoewel er door het ministerie van Sociale Zaken vorderingen zijn gemaakt om het aantal regels terug te dringen, neemt de druk vanuit de Europese Unie juist toe.

Net als het aantal wetswijzigingen. Het is dan ook lastig up-to-date te blijven.

In het woud van regels zijn de wetten over gevaarlijke stoffen vaak erg complex. Het lijkt een specialisme om deze wetten te begrijpen en correct toe te passen. Zelfs de handhavers hebben het er moeilijk mee. Voor de professionele schoonmaker is het vaak nog ingewikkelder omdat hij niet alleen met zijn eigen organisatie te maken heeft, maar ook met die van zijn klant.

Neem bijvoorbeeld de regels voor de omgang met gevaarlijke reinigingsmiddelen. De regels (AMvB 8:40) voor een restaurant in de horeca zijn niet identiek aan die van een restaurant in een kantoorgebouw. Voor een professioneel schoonmaakbedrijf is het daarom van belang te weten welke wetten en regels bij zijn klant gelden.

Met vaak beperkte ruimte moet er door een woud van regels en wetten worden gemanoeuvrerd om gevaarlijke stoffen (zoals vele periodieke reinigingsmiddelen) van ontvangst, via gebruik tot afval, correct te transporteren en op te slaan. De volgende lijst geeft hier enige houvast:

Bij transport van goederen:

- Wet vervoer gevaarlijke stoffen (WVGS)
- ADR
- Reglement vervoer over land van gevaarlijke stoffen (VLG)

Bij opslag:

- Wet milieubeheer (WM)
- CPR of PGS richtlijnen
- AMvB 8:40
- Veiligheidsinformatiebladen besluit (VIB)

Bij gebruik:

- Arbowet en/of -besluit
- Bestrijdingsmiddelenbesluit
- Arbeidsconvenanten

Bij afval:

- Wet milieubeheer (WM)
- Europese afvalstoffen lijst (Eural)
- Algemene Beoordelings Methodiek (ABM)

Uit deze – zeker niet volledige – lijst van wetten en regelgeving op het gebied van gebruik, transport, opslag en afval van gevaarlijke stoffen, worden deze laatste drie zaken nader bekeken. Er wordt ingegaan op het transport van de goederen naar de gebruikers en de opslag van

deze goederen op de werkplek van de professionele schoonmaker. Ten slotte wordt ingegaan op de afvalverwerking.

Transport - uitzonderingen

Het transport van gevaarlijke stoffen valt onder de transportwet. Deze regels zijn vaak totaal onbekend bij de chauffeur van de goederen en deze kan daardoor tegen een boete aanlopen.

Wat moet de chauffeur weten? In de transportwet zijn twee belangrijke uitzonderingen gemaakt. Zolang we ons daaraan houden is het transport van gevaarlijke goederen relatief eenvoudig.

De belangrijkste uitzondering is transport voor eigen gebruik. Als een werknemer de gevaarlijke goederen ophaalt bij zijn werkgever en deze transporteert naar de arbeidsplaats voor eigen gebruik, valt dit transport niet onder de transportwetten. Uiteraard moet dit wel veilig worden gedaan. De verkeerswet blijft wel van kracht. Een of twee stevige plastic bakken in de kofferruimte van de auto om de spullen te vervoeren is handig en veilig.

Er gelden geen transportvoorschriften indien het product verpakt zit in samengestelde verpakking en indien de geldende maxima voor binnen- en buitenverpakking niet worden overschreden. Veel producten zijn zodanig verpakt dat zij beneden deze maxima blijven. Het is daarom aan te bevelen de producten in de omverpakking (doos) te vervoeren, hetgeen ook de veiligheid van transport verhoogt.

Een tweede belangrijke uitzondering is de 1000-puntenregel. Als de chauffeur een rondje langs verschillende panden rijdt en daar de goederen aflevert, valt dat niet meer onder eigen gebruik. De 1000-puntenregel kan dan uitkomst bieden.

Wat houdt deze regel in? Alle gevaarlijke stoffen kunnen worden ingedeeld in klassen. Elke klasse geeft per liter/kilogram punten. Alles bij elkaar opgeteld mag er niet boven de 1000 punten worden uitgekomen. Bijna alle reinigingsmiddelen zijn of niet gevaarlijk of vallen in de 1-punt-per-liter/kilogram-klasse. Er kan dus zonder al te veel regels 1000 liter/kilogram gevaarlijke reinigingsmiddelen worden getransporteerd. Belangrijk is wel dat de transportdocumenten correct zijn met een bevestiging dat er onder deze 1000-puntenregel wordt vervoerd.

Opslag

Ook de opslag en het gebruik van gevaarlijke reinigingsmiddelen in een pand kan tot vervelende situaties leiden. De eigenaar van het pand is zich meestal niet bewust van het gebruik van gevaarlijke schoonmaakmiddelen door de schoonmaakploeg. Niet zelden komt

het voor dat de eigenaar van het pand bezoek krijgt van de milieu- of arbeidsinspectie en er dan pas achterkomt dat brandbare reinigingsmiddelen niet naast een waterboiler horen te staan. Van lekbakken heeft hij nog nooit gehoord.

Ook de schoonmaakdienst is zich zelden bewust van de wetten en regels die gelden voor het pand waarin zij schoonmaakt. Valt het werk onder de CPR-15 of PGS-15 of valt het pand onder de AMvB 8:40? Zo ja, welke AMvB 8:40. Wat zijn werkvoorraden en wat valt onder opslag? Welke stoffen zijn gevaarlijk?

Zorg ervoor dat je samen met de facility manager het beleid op dit gebied afstemt. Met goede kennis van de wetgeving die bij het pand hoort (bijvoorbeeld de milieuvergunning), kan ellende worden voorkomen. Maak afspraken met de eigenaar van het pand over de juiste inrichting van de opslag van bijvoorbeeld de reinigingsmiddelen.

Afval

Ook in de afvalverwerking van gevaarlijke stoffen kunnen er nog zaken fout gaan. Een gelukkig niet vaak voorkomende overtreding is het opslaan of weggoien van resten gevaarlijke stoffen. Indien een verpakking nog resten bevat valt deze nog altijd onder dezelfde wetten en regels alsof de verpakking vol is. Tevens kan het verpakkingsmateriaal niet worden gerecycled.

Productresten en overtollige gevaarlijke stoffen moeten worden afgevoerd volgens de Eural-regels (Europese Afvalstoffenlijst). Het Europese afval-catalogusnummer – waardoor zowel de aanbieder als de verwerker precies weet op welke wijze het afval aangeboden en verwerkt moet worden – is op een goed Veiligheidsinformatieblad terug te vinden.

Sinds enkele jaren is er een besluit bij gekomen, waar steeds vaker invulling aan moet worden gegeven, namelijk de Algemene Beoordelings Methodiek (ABM). Bij nieuwbouw of aanbouw van bijvoorbeeld ziekenhuizen of productielocaties zal de lozingsvergunning moeten worden aangepast. Hiervoor vragen de Waterschappen naar de ABM van de stoffen die in het riool terechtkomen.

De aanvrager moet informatie verstrekken over de stoffen die in het te lozen water aanwezig zijn. Voor het verstrekken van deze informatie is er een methode ontwikkeld die een eenduidige indeling geeft van stoffen en/of producten, ABM. De methode geeft een waterbezwaarlijkheid en een saneringsinspanning aan. Alleen de leverancier van de stoffen of producten kan de ABM bepalen voor de stoffen.

Tot slot

Gelukkig gaat het verzamelen van informatie tegenwoordig gemakkelijker dan voorheen. Zo zijn alle wetten, AMvB's en ministeriële regelingen tegenwoordig op het internet te vinden (www.wetten.nl).

Maar ook uw brancheorganisatie of de leverancier van bijvoorbeeld de reinigingsmiddelen kunnen hierbij helpen. Het Veiligheidsinformatieblad is daarbij welhaast de belangrijkste bron van informatie.

De wetten en regelingen bieden informatie voor het vervaardigen van goede Werk Instructie Kaarten (WIK) voor het personeel. Een WIK is niet alleen handig maar ook verplicht (arbo). [X](#)

Arjan Vreeman is technical manager bij JohnsonDiversey